

Số: /BC-UBND

Bắc Giang, ngày tháng năm 2024

(Dự thảo)

TÓM TẮT ĐỀ ÁN

SẮP XẾP, ĐIỀU CHỈNH ĐỊA GIỚI HÀNH CHÍNH HUYỆN LỤC NGẠN, HUYỆN SƠN ĐỘNG ĐỂ THÀNH LẬP THỊ XÃ CHŨ, HUYỆN LỤC NGẠN (MỚI) VÀ HUYỆN SƠN ĐỘNG; THÀNH LẬP CÁC PHƯỜNG THUỘC THỊ XÃ CHŨ, THÀNH LẬP CÁC THỊ TRẤN THUỘC HUYỆN LỤC NGẠN

I. SỰ CẦN THIẾT

1. Sắp xếp đơn vị hành chính giữa huyện Sơn Động và huyện Lục Ngạn: Xuất phát từ yêu cầu thực tiễn công tác quản lý Nhà nước về hành chính lãnh thổ và nhu cầu cấp thiết từ thực tế trên địa bàn, cụ thể là: Trường bản Quốc gia khu vực 1 thuộc Quân khu 1 (Bộ Quốc phòng) được thành lập năm 1980 nằm trên địa giới hành chính của tỉnh Bắc Giang và tỉnh Lạng Sơn. Theo đó, phần diện tích tự nhiên của Trường bản thuộc địa bàn tỉnh Bắc Giang nằm trên 2 huyện là Lục Ngạn và Sơn Động.

Để công tác quản lý địa giới hành chính được thuận tiện, đảm bảo giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn; UBND tỉnh Bắc Giang đã đề xuất phương án chuyển 75,93 km² diện tích tự nhiên của Trường bản quốc gia TB1 thuộc địa giới hành chính huyện Sơn Động về huyện Lục Ngạn. Sau khi cấp có thẩm quyền quyết định thành lập thị xã Chũ và huyện Lục Ngạn (mới) thì phần diện tích 75,93 km² sẽ thuộc địa giới hành chính của huyện Lục Ngạn (mới) và trung tâm hành chính dự kiến đặt tại thị trấn Phì Điền.

2. Đối với điều chỉnh địa giới hành chính giữa xã Thanh Hải và xã Biên Sơn thuộc huyện Lục Ngạn (toàn bộ thôn Khuân Rẽ): Khuân Rẽ là thôn miền núi thuộc xã Thanh Hải, có 11,95 km² diện tích tự nhiên, dân số là 520 người, nằm cách xa trung tâm xã Thanh Hải. Để tạo điều kiện thuận lợi cho việc quản lý địa giới hành chính phù hợp với điều kiện tự nhiên phát triển kinh tế - xã hội. Sau khi cấp có thẩm quyền quyết định thành lập thị xã Chũ và huyện Lục Ngạn (mới) thì phần diện tích 11,95 km² sẽ thuộc địa giới hành chính của xã Biên Sơn, huyện Lục Ngạn (mới). Việc điều chỉnh địa giới hành chính giữa xã Thanh Hải và xã Biên Sơn phù hợp với quy hoạch chung xây dựng đô thị Chũ, quy hoạch vùng huyện Lục Ngạn được cấp có thẩm quyền phê duyệt.

3. Việc thành lập thị xã Chũ và huyện Lục Ngạn (mới) xuất phát từ đặc điểm vị trí địa lý, điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội và công tác quản lý hành chính lãnh thổ của huyện Lục Ngạn hiện nay:

Về đặc điểm địa hình, huyện Lục Ngạn hình thành 2 vùng phát triển có tính chất khác biệt, gồm: Vùng đồi thấp (vùng trung tâm), gồm thị trấn Chũ và các xã: Hồng Giang, Thanh Hải, Trù Hựu, Phượng Sơn, Quý Sơn, Nam Dương, Mỹ An, Kiên Lao, Kiên Thành của huyện Lục Ngạn (nằm trong phạm vi quy hoạch chung

đô thị Chũ). Đây là vùng có nhiều điều kiện thuận lợi để phát triển công nghiệp chế biến hoa quả, tiểu thủ công nghiệp, du lịch sinh thái kiểu miệt vườn, hình thành một đô thị hiện đại với hạt nhân là thị trấn Chũ.

Vùng còn lại là đồi núi cao, gồm 19 xã của huyện Lục Ngạn; vùng này có địa hình chia cắt mạnh, độ dốc lớn, tiềm năng, có thể phát triển kinh tế rừng, chăn nuôi đại gia súc và trồng cây ăn quả.

Việc thành lập thị xã Chũ và huyện Lục Ngạn (mới) nhằm tạo động lực thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội và đô thị vùng phía Đông bắc tỉnh Bắc Giang, vùng Đông bắc bộ và Trung du miền núi phía Bắc. Hiện nay ngoài thành phố Bắc Giang (là đô thị trung tâm chính trị, hành chính, kinh tế - văn hóa, xã hội) thì vùng phía Đông bắc của tỉnh chưa có đô thị động lực để thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội và là động lực thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của vùng.

4. Sự cần thiết thành lập các phường thuộc thị xã Chũ

Những năm qua, kinh tế - xã hội trên địa bàn thị trấn Chũ và các xã Hồng Giang, Thanh Hải, Trù Hựu, Phượng Sơn có tốc độ tăng trưởng mạnh. Văn hóa - xã hội có nhiều chuyển biến tích cực, đời sống vật chất và tinh thần của Nhân dân ngày càng được cải thiện.

Quy hoạch tỉnh Bắc Giang giai đoạn 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050 được phê duyệt tại Quyết định số 219/QĐ-TTg ngày 17/02/2022 của Thủ tướng Chính phủ đã xác định mục tiêu phát triển đô thị Chũ là trung tâm vùng phía Đông của tỉnh Bắc Giang và thị trấn Chũ mở rộng trở thành đô thị loại IV. Theo Quy hoạch chung xây dựng đô thị Chũ đến năm 2045 tại Quyết định số 82/QĐ-TTg ngày 18/01/2024 với quy mô 251,55 km², gồm 10 đơn vị hành chính cấp xã, trong đó xác định rõ phạm vi ranh giới khu vực nội thị của thị xã Chũ gồm thị trấn Chũ và các xã Hồng Giang, Thanh Hải, Trù Hựu, Phượng Sơn.

Việc thành lập các phường thuộc thị xã Chũ là cần thiết, tạo lập cơ sở pháp lý để chuyển đổi mô hình tổ chức quản lý từ chính quyền ở địa phương nông thôn sang chính quyền địa phương ở đô thị.

5. Sự cần thiết thành lập thị trấn Biễn Động và thị trấn Phì Điền thuộc huyện Lục Ngạn (mới)

a) Sự cần thiết thành lập thị trấn Biễn Động

Xã Biễn Động đã được công nhận là đô thị loại V, trên trục đô thị hóa phát triển theo hướng Đông - Tây tỉnh Bắc Giang, là trung tâm tiểu vùng phía Đông bắc huyện Lục Ngạn, là đô thị vệ tinh, chuyên ngành, phát triển thương mại dịch vụ, đầu mối, công nghiệp, du lịch sinh thái, cộng đồng gắn với nông nghiệp công nghệ cao và văn hóa bản địa.

b) Sự cần thiết thành lập thị trấn Phì Điền

Khu vực dự kiến thành lập thị trấn Phì Điền là điểm dân cư dịch vụ thương mại được đô thị hóa cao; có vị trí và khả năng kết nối thuận lợi đến đô thị Chũ và các vùng kinh tế, vùng sản xuất nông nghiệp quan trọng của tỉnh. Khu vực dự kiến thành lập thị trấn nằm ở trung tâm vùng sản xuất nông nghiệp của huyện Lục Ngạn và là Trung tâm hành chính của huyện Lục Ngạn (mới) với

định hướng phát triển là đô thị sinh thái, gắn với dịch vụ thương mại, du lịch, nông nghiệp công nghệ cao.

II. PHƯƠNG ÁN SẮP XẾP ĐƠN VỊ HÀNH CHÍNH CẤP HUYỆN, CẤP XÃ ĐỂ THÀNH LẬP THỊ XÃ, HUYỆN, PHƯỜNG, THỊ TRẤN

1. Phương án sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã

1.1. Điều chỉnh 75,93 km² diện tích tự nhiên do Trường bản Quốc gia khu vực 1 quản lý thuộc địa giới hành chính của huyện Sơn Động (có diện tích tự nhiên là 860,56 km², tỷ lệ 101,24% tiêu chuẩn quy định; quy mô dân số là 89.311 người, tỷ lệ 111,64% tiêu chuẩn quy định) về huyện Lục Ngạn (có diện tích tự nhiên là 1.032,51 km², tỷ lệ 121,47% tiêu chuẩn quy định; quy mô dân số là 254.506 người, tỷ lệ 318,13% tiêu chuẩn quy định) và điều chỉnh 251,55 km² diện tích tự nhiên, 127.881 người và 10 đơn vị hành chính của huyện Lục Ngạn để thành lập thị xã Chũ (không bao gồm thôn Khuân Rẻo, xã Thanh Hải).

1.2. Điều chỉnh 11,95 km² diện tích tự nhiên và dân số là 520 người (toàn bộ thôn Khuân Rẻo) của xã Thanh Hải (có diện tích tự nhiên là 29,04 km², tỷ lệ 58,12% tiêu chuẩn quy định; quy mô dân số là 17.933 người, tỷ lệ 358,26% tiêu chuẩn quy định) về xã Biên Sơn (có diện tích tự nhiên là 20,67 km², tỷ lệ 41,31% tiêu chuẩn quy định; quy mô dân số là 9.217 người, tỷ lệ 184,34% tiêu chuẩn quy định) để quản lý (sau khi điều chỉnh, xã Thanh Hải còn 17,09km², dân số là 17.413 người; xã Biên Sơn có 32,62 km², dân số 9.737 người).

2. Phương án thành lập 05 phường thuộc thị xã Chũ

a) Thành lập phường Chũ trên cơ sở toàn bộ 12,84 km² diện tích tự nhiên, dân số là 17.059 người của thị trấn Chũ.

b) Thành lập phường Hồng Giang trên cơ sở toàn bộ 14,50 km² diện tích tự nhiên, dân số là 12.056 người của xã Hồng Giang.

c) Thành lập phường Thanh Hải trên cơ sở toàn bộ 17,09 km² diện tích tự nhiên, dân số là 17.413 người của xã Thanh Hải.

d) Thành lập phường Trù Hựu trên cơ sở toàn bộ 12,75 km² diện tích tự nhiên, dân số là 11.551 người của xã Trù Hựu.

đ) Thành lập phường Phượng Sơn trên cơ sở toàn bộ 20,65 km² diện tích tự nhiên, dân số là 13.600 người của xã Phượng Sơn.

3. Phương án thành lập các thị trấn thuộc huyện Lục Ngạn (mới)

a) Thành lập thị trấn Biên Động trên cơ sở nguyên trạng toàn bộ 18,54 km² diện tích tự nhiên, dân số là 9.334 người của xã Biên Động.

b) Thành lập thị trấn Phì Điền trên cơ sở toàn bộ 7,29 km² diện tích tự nhiên, dân số là 5.726 người của xã Phì Điền.

III. KẾT QUẢ SAU KHI SẮP XẾP ĐƠN VỊ HÀNH CHÍNH CẤP HUYỆN, CẤP XÃ ĐỂ THÀNH LẬP THỊ XÃ, HUYỆN, PHƯỜNG, THỊ TRẤN

1. Thị xã Chũ

Thị xã Chũ có 251,55 km² diện tích tự nhiên; dân số là 127.881 người; có 10 đơn vị trực thuộc, gồm 05 phường (Chũ, Hồng Giang, Thanh Hải, Trù Hựu, Phượng Sơn) và 05 xã (Quý Sơn, Nam Dương, Mỹ An, Kiên Lao, Kiên Thành).

2. Huyện Lục Ngạn

Huyện Lục Ngạn có 856,89 km² diện tích tự nhiên và 126.625 người; có 19 xã, thị trấn, gồm: Thị trấn Biể Đông thị trấn Phì Điền, và 17 xã (Giáp Sơn, Tân Quang, Đồng Cốc, Tân Hoa, Kim Sơn, Phú Nhuận, Đèo Gia, Tân Mộc, Tân Lập, Biên Sơn, Phong Vân, Phong Minh, Sa Lý, Tân Sơn, Cẩm Sơn, Hộ Đáp, Sơn Hải, Trường bắn Quốc gia khu vực I).

3. Huyện Sơn Động

Huyện Sơn Động có 784,63 km² diện tích tự nhiên và 89.331 người.

Giữ nguyên diện tích tự nhiên, quy mô dân số, số ĐVHC cấp xã trực thuộc của huyện Sơn Động (chỉ thực hiện điều chỉnh 75,93 km² diện tích đất tự nhiên thuộc Trường bắn Quốc gia khu vực I đang quản lý về huyện Lục Ngạn).

Nơi đặt trụ sở làm việc của ĐVHC: Trụ sở làm việc của huyện Sơn Động hiện tại.

IV. ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN THỊ XÃ CHỦ VÀ CÁC PHƯỜNG THUỘC THỊ XÃ CHỦ; HUYỆN LỤC NGẠN (MỚI) VÀ CÁC THỊ TRẤN THUỘC HUYỆN LỤC NGẠN

1. Định hướng phát triển thị xã Chủ

Xây dựng thị xã Chủ trở thành đô thị trung tâm gắn với sản xuất nông nghiệp hàng hóa chất lượng cao, trở thành động lực tăng trưởng kinh tế, xây dựng hệ thống kết cấu hạ tầng có trọng tâm, trọng điểm, đảm bảo tính kết nối vùng phía Đông của tỉnh Bắc Giang; là đô thị trung tâm tổng hợp cấp vùng tỉnh Bắc Giang; đầu mối giao lưu thương mại, du lịch, dịch vụ, động lực phát triển vùng Đông bắc tỉnh Bắc Giang; lấy vùng nguyên liệu nông, lâm nghiệp gắn với công nghiệp chế biến nông sản, nông nghiệp hàng hóa, nông nghiệp công nghệ cao, công nghiệp phụ trợ, du lịch văn hóa, sinh thái, tâm linh và các ngành kinh tế có giá trị gia tăng cao làm hạt nhân phát triển.

2. Định hướng phát triển các phường thuộc thị xã Chủ đến năm 2025, tầm nhìn đến năm 2030

Xây dựng Đảng và hệ thống chính trị thật sự trong sạch, vững mạnh, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong giai đoạn mới. Tiếp tục phát huy dân chủ, truyền thống đoàn kết, truyền thống văn hóa, lịch sử của địa phương; tranh thủ thời cơ, tích cực khai thác tiềm năng, phát huy lợi thế của phường. Phát triển đa dạng, tập trung đẩy mạnh ứng dụng công nghệ cao trong sản xuất nhằm nâng cao chất lượng, giá trị sản phẩm tăng thu nhập cho người dân. Tăng cường thu hút đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội; trọng tâm là hạ tầng giao thông, đô thị, dịch vụ - du lịch, nông nghiệp công nghệ cao. Thực hiện tăng trưởng kinh tế gắn với bảo vệ tài nguyên, môi trường và phát triển văn hóa xã hội, cải thiện đời sống nhân dân; tăng cường quốc phòng - an ninh, đảm bảo ổn định và giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội.

3. Định hướng phát triển huyện Lục Ngạn (mới)

Phát triển nhanh và bền vững, yêu cầu đổi mới mô hình tăng trưởng và khai thác, phát huy tiềm năng, lợi thế so sánh phù hợp với điều kiện thực tế của

huyện Lục Ngạn (mới) cũng như dự báo tình hình trong thời gian tới. Lựa chọn phương án phát triển kinh tế nhanh và bền vững. Đây là phương án tăng trưởng trong điều kiện diễn biến tình hình kinh tế trong tỉnh và cả nước tương đối thuận lợi, đó là: Tỉnh Bắc Giang phát huy được các lợi thế so sánh, không gian phát triển công nghiệp được mở rộng, các khu công nghiệp lớn được thành lập, tiếp tục thu hút được các dự án công nghiệp lớn với hàm lượng kỹ thuật cao, tiên tiến, tỷ lệ lấp đầy các khu công nghiệp ở mức khá; chất lượng tăng trưởng được cải thiện mạnh mẽ. Các cụm công nghiệp được quy hoạch trên địa bàn huyện từng bước được mở rộng, du lịch dịch vụ được quan tâm đầu tư.

4. Định hướng phát triển thị trấn Biễn Động và Phì Điền thuộc huyện Lục Ngạn (mới)

Quán triệt sâu sắc và vận dụng sáng tạo các chủ trương, nghị quyết của Đảng, tiếp tục đổi mới nội dung phương thức lãnh đạo; nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng bộ, phát huy sức mạnh của cả hệ thống chính trị và sức mạnh toàn dân; xây dựng Đảng và hệ thống chính trị thật sự trong sạch, vững mạnh, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong giai đoạn mới; tiếp tục phát huy dân chủ, truyền thống đoàn kết của địa phương; tranh thủ thời cơ, tích cực, sáng tạo, mạnh dạn khai thác tiềm năng thế mạnh của địa phương. Phát triển đa dạng cây ăn quả có giá trị kinh tế cao; duy trì và ổn định diện tích cây vải và cây có múi, định hướng phát triển và khai thác có hiệu quả diện tích rừng sản xuất vốn có nhằm tăng thu nhập, nâng mức sống của người dân.

V. KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ

1. Kết luận

Việc sắp xếp ĐVHC cấp huyện, cấp xã; điều chỉnh địa giới hành chính huyện Lục Ngạn để thành lập thị xã Chũ và huyện Lục Ngạn (mới); thành lập các phường thuộc thị xã Chũ, thành lập thị trấn thuộc huyện Lục Ngạn (mới) là một yêu cầu tất yếu, khách quan, phù hợp với chủ trương về sắp xếp ĐVHC cấp huyện, cấp xã; đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội trong giai đoạn đến năm 2030 theo các Quyết định phê duyệt quy hoạch được cấp có thẩm quyền phê duyệt. Đồng thời, đáp ứng lòng mong đợi của Đảng bộ và nhân dân các dân tộc trong huyện Lục Ngạn thời gian qua.

Thị xã Chũ được thành lập sẽ là hình thành nên cực tăng trưởng kinh tế - xã hội ở vùng Đông bắc của tỉnh Bắc Giang, tạo động lực to lớn đẩy nhanh sự phát triển kinh tế - xã hội, chuyển dịch cơ cấu kinh tế, khai thác tiềm năng và lợi thế của khu vực, góp phần phân công lại lao động giữa các vùng, miền trong tỉnh Bắc Giang và các tỉnh vùng Đông bắc bộ, Trung du miền núi phía Bắc.

Huyện Lục Ngạn (mới) và thị trấn Biễn Động, thị trấn Phì Điền với các cơ sở vật chất hiện có đã được Nhà nước đầu tư qua nhiều năm trước, diện tích tự nhiên khá lớn, lực lượng lao động dồi dào và có nhiều tiềm năng về phát triển công nghiệp, dịch vụ thương mại, tương lai sẽ thu hút đầu tư đa dạng các ngành nghề sản xuất, chế biến có lợi thế, sẽ giúp cho bộ mặt vùng nông thôn mới của huyện nói riêng và của tỉnh Bắc Giang nói chung thêm khởi sắc.

2. Kiến nghị

Ủy ban nhân dân tỉnh Bắc Giang kính đề nghị Chính phủ, các Bộ, ngành và tỉnh Bắc Giang tiếp tục quan tâm, tạo điều kiện và có chính sách ưu đãi về vốn đầu tư từ các nguồn của Trung ương và các dự án tài trợ khác cho thị xã Chũ và huyện Lục Ngạn (mới) đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng đảm bảo mục tiêu phát triển tương xứng với vai trò vị trí trung tâm phía Đông bắc của tỉnh.

Ủy ban nhân dân tỉnh Bắc Giang trình cấp có thẩm quyền xem xét, quyết định./.